

med Debatten i Lagtinget, først derved kan man se, hvad der nærmere ligger i Henstillingen. Endelig maa man se paa Partiets Stilling til Sprogspørgsmaalet. Af Selvstyrepartiets Program skal jeg oplæse de første Punkter. De lyder saaledes: 1) at arbejde for at skaffe Lagtinget saa stor en Indflydelse og saa meget Selvstyre, som man kan opnaa, i god Forstaaelse med Regering og Rigsdag, 2) at bevare de særlig færøske Rettigheder, 3) at holde paa den hidtilværende Ordning, ifølge hvilken de færøske Sager særlig sorteres under een Minister, 4) ad lempelig Vej at skaffe Lagtinget større Indtægter, 5) at fremme politisk Oplysning, 6) at skaffe saavel Kvinder som Mænd Valgret i 25 Aars Alderen, 7) at skaffe det færøske Sprog lige Ret med dansk Sprog i færøske Anliggender o. s. v. Saa kommer der nogle Punkter om at fremme Kommunikationsforholdene, Pengeinstitutter og den færøske Brandforsikring og fremme Fiskeri og Landvæsen. Dette var altsaa det færøske Selvstyres Partiprogram.

Gaar vi saa over til at se paa Henstillingen fra de 6 Medlemmer i Lagtinget, som fremkom i indeværende Sommer, skal jeg om denne udtale, at det var givet, at Lagtingsloven var i Uoverensstemmelse med Grundloven, for det er, som det vil være ærede Medlemmer bekendt, Lagtinget, der vælger Landstingsmanden, og til Lagtinget havde kun Mændene Valgret, følgende maatte man, for at komme i Overensstemmelse med Grundlovens Tanke, i hvert Fald foretage Skridt til ogsaa at give Kvinderne Valgret til Lagtinget. Denne Henstilling fra de 6 Medlemmer af Lagtinget gaar da ogsaa ud paa, at man skal give Kvinderne Valgret til Lagtinget. Dernæst gaar den ud paa, at Amtmand og Provst skal fjernes som selvskrevne stemmeberettigede Medlemmer, og at Amtmanden fjernes som selvskreven Formand, saa at Tinget selv vælger sin Formand. Endelig gaar den ud paa, at en Ombudsmand, det vil sige en Repræsentant for Statsmyndighederne, skal have Adgang til Tingets Forhandlinger. Til sidst staar der i Henstillingen, at de 6 Medlemmer udtaler, at Lagtinget bør være lovgivende i særlige lokale færøske Forhold, og henstiller, at der nedsættes et Udvalg til at behandle disse forskellige Spørgsmaal om Lagtingslovens Forandring. En Oversættelse af denne Henstilling har været gengivet i de danske Blade, saa jeg gaar ud fra, at ærede Medlemmer kender den, og jeg skal derfor ikke oplæse den.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Ombudsmanden skal jeg sige, at man fra Mod-

partiets Side paa Færøerne og ogsaa i Danmark har anført, at dermed mener man en færøsk Minister, men her bør man, for nærmere at opfatte, hvad de 6 Medlemmer har ment, gennemlæse Debatten i Lagtinget. Det fremgaar tydeligt af den, og det har Ordføreren for de 6 Medlemmer ogsaa nærmere præciseret, hvad der menes med en Ombudsmand. Der menes kun en Repræsentant for Statsmyndigheden. Der er fremført, at denne Repræsentant godt kan være Amtmanden, men hvis en Amtmand ikke egnede sig til at sidde i en saadan parlamentarisk Forsamling som Lagtinget, og det kunde godt tænkes — derfor kunde han meget godt være en dygtig Amtmand —, skulde Regeringen have Lov til at tage en af de andre Embedsmænd eller en anden Mand. Det er, hvad de 6, som er fremkommet med denne Henstilling, har sagt, og hvad de mener, der ligger i Ordet Ombudsmand. I øvrigt er der fremkommet en Fejl ved Oversættelsen, idet man har oversat Ordet rikistjorn ved Rigsregering, det betyder kun „Regering“.

Naar der saa endelig staar, at Lagtinget skal være lovgivende i særlige lokale færøske Forhold, maa jeg bemærke, at der ved første Behandling af denne Sag i Lagtinget af Ordføreren blev sagt, at man mente, at dette Punkt kunde tænkes ordnet, hvis Rigsdagen gav Lagtinget og Regeringen Magt og Myndighed til ved Anordninger paa visse særlige Omraader at træffe Bestemmelser, uden at man derfor behøvede nogen Grundlovsforandring.

Jeg skal nu ganske kort gengive min Stilling til dette Lovforslag, eller hvad man vil kalde det, til disse Spørgsmaal om Forandringer i Lagtingsloven. Selvfølgelig er jeg med Hensyn til Spørgsmaalet om at give Kvinder Valgret til Lagtinget stemt for, at de skal have Valgret ligesom Mænd. Med Hensyn til Amtmandens og Provstens Stilling skal jeg sige, at jeg ogsaa er enig med Forslagsstillerne om, at disse Embedsmænd bør fjernes fra Tinget. Der er i Lagtinget 22 Medlemmer, heraf er de 20 folkevalgte; ved Siden af dem sidder saa Amtmanden og Provsten. De udgør saaledes ¹/₁₁ af Tinget. For det første er Forholdet altsaa det, at de rent kvantitativt har disse to Stemmer uden at repræsentere nogen Del af Befolkningen eller nogen Kreds. Dernæst ved man ikke noget bestemt om, hvilken almindelig Politik disse to Embedsmænd repræsenterer, om de er konservative eller frisindede. Det afhænger af, hvilke Personer der tilfældigt repræsenterer disse Embeder. Altsaa, ud fra et al-